

Redogörelse

1975/76: 8

Fullmäktiges i riksgäldskontoret förvaltningsberättelse för år 1975

1976-01-22

Till riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt 48 § i för verket gällande lag med reglemente avge berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under år 1975. Berättelsen ger en översiktlig information om rörelsen under året. För verksamheten under andra halvåret 1975 ges en närmare beskrivning. Motsvarande, mera detaljerade uppgifter avseende första halvåret 1975 återfinns i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1974/75, som utkom i december 1975.

Det totala statliga kassamässiga utgiftsöverskottet under år 1975 uppgick till 11 462 mkr. (1974 10 720 mkr.). Det finansierades så gott som helt genom upplåning. Statsskulden steg sålunda med 11 453 mkr. (10 727) till 73 467 mkr. den 31 december 1975. Statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar samt riksgäldskontorets postgirokonto minskade med tillsammans 9 mkr.

Utvecklingen under de senaste två åren i nu berörda avseenden framgår av följande uppställning:

	År 1974	1975	Andra halvåret 1974 1975	
<i>Budgetutfallet (mkr.)</i>				
(nettoutgift –, nettoinkomst +)				
Driftbudgeten	– 5 610	– 5 795	– 7 524	– 7 930
Kapitalbudgeten, rörliga krediter, m. m.	– 5 110	– 5 667	– 1 812	– 1 859
Summa	– 10 720	– 11 462	– 9 336	– 9 789
<i>Finansiering (mkr.)</i>				
Statsskulden (ökning + minskning –)	+ 10 727	+ 11 453	+ 9 338	+ 9 787
Statsverkets och riksgäldskontorets kassa (minskning +, ökning –)	– 7	+ 9	– 2	+ 2
Summa	+ 10 720	+ 11 462	+ 9 336	+ 9 789

Riksgäldskontoret emitterade under år 1975 sex räntelöpande obligationslån, varav fyra långa lån på vilka sammanlagt under året inbetalades 7 381 mkr. och två korta lån på vilka inbetalades 2 619 mkr. På ett i slutet av år 1974 emitterat långt lån inbetalades under året dessutom 695 mkr. Tre räntelöpande obligationslån på sammanlagt 2 888 mkr. inlöstes.

Tre premieobligationslån emitterades – 1975 års första premielån på 750 mkr. 1975 års andra premielån på 550 mkr. och 1975 års tredje premielån på 550 mkr., medan 1955 års lån på 150 mkr. och 1964 års B-lån på 125 mkr. inlöstes.

Ett nytt sparobligationslån – SPAR 75 – emitterades i november 1975. Totalt tecknades på det nya sparlånet ca 930 mkr. av ca 152 000 personer. Ett tidigare emitterat sparobligationslån, SPAR 66, med förfallodag den 1 mars 1976 har enligt beslut i oktober 1975 förlängts att löpa till den 1 december 1980. På SPAR 75 var inbetalningarna 180 mkr. under år 1975 och på det i november 1974 emitterade SPAR 74 inbetalades 475 mkr. Totalt ökade upplåningen mot sparobligationer med 630 mkr., inkl. förändringen i form av förtidsinlösen och kreditering av upplupna räntor på utelöpande lån.

Upplåningen mot statsskuldförbindelser minskade med 77 mkr. Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m. ökade med 240 mkr. Upplåningen i utlandet för statens vattenfallsverk ökade med 88 mkr.

Upplåningen mot skattkammarväxlar ökade med 1 317 mkr., medan dagslånen hos banker m. fl. minskade med 127 mkr.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1975 framgår av bifogade sammandrag av kontorets balansräkning (bil 1), som utvisar förändringarna i riksgäldskontorets tillgångar och skulder. I bilaga 2 lämnas en sammanställning över statens lånebehov och hur detta lånebehov täckts under kalenderåren 1973–1975 med beloppen fördelade på halvår.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under åren 1974 och 1975 (netto i mkr.) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker.

	År 1974		År 1975		Andra halv- året 1974		Andra halv- året 1975	
	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter
Kassaförstärkning åt statsverket	5 607	–	5 793	–	7 523	–	7 925	–
Kapitalbudgeten	4 970	–	5 355	–	1 900	–	1 693	–
Rörliga krediter	136	–	402	–	89	–	218	–
Övriga konton	5	–	–	91	–	176	–	52
Upplåning	– 10 727	–	– 11 453	–	– 9 338	–	– 9 787	–
Kassa (checkräkning och postgiro)	9	–	–	6	2	–	3	–
Summa	10 727	10 727	11 550	11 550	9 514	9 514	9 839	9 839

Kassabehållning från statsverket

Storleken av de medel riksgäldskontoret måste utbetala till resp. kan er-

hålla från statsverket är beroende på driftbudgetens utfall, dvs. skillnaden mellan statens löpande inkomster och utgifter. För år 1975 redovisades ett underskott för driftbudgetens del på 5 871 mkr., som medförde att statsverkets skuld till riksgäldskontoret, som vid årets ingång uppgick till 7 141 mkr., ökade med 5 793 mkr. till 12 934 mkr. vid årets slut.

För andra halvåret 1975 noterades ett underskott för driftbudgetens del på 7 930 mkr. För att täcka detta försåg riksgäldskontoret statsverket med kassaförstärkning på sammanlagt 7 925 mkr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets nettoutgift för kapitalbudgeten uppgick för år 1975 till preliminärt 5 355 mkr.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster för de olika kapitalfonderna fördelar sig på följande sätt:

Nettoutgifter + Nettoinkomster -	År 1974		Andra halvåret 1974		
	Kassa- mässigt	Kassa- mässigt	Bok- förings- mässigt	Kassa- mässigt	Kassa- mässigt
	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.
Postverkets fond	134	23	2	2	1
Televerkets fond	- 206	- 317	- 0	- 287	- 157
Statens järnvägars fond	85	48	-	- 53	48
Luftfartsverkets fond	78	177	33	34	65
Fabriksverkens fond	- 4	21	- 2	-	13
Statens vattenfallsverks fond	1 113	1 181	463	462	546
Domänverkets fond	8	17	6	6	16
Statens allmänna fastighetsfond	389	422	70	110	70
Försvarets fastighetsfond	43	62	2	22	31
Statens utlåningsfonder (varav lånefonden för bostadsbyggande)	2 690 (2 596)	2 245 (2 075)	1 153 (1 108)	1 174 (1 108)	563 (473)
Fonden för låneunderstöd	300	649	- 0	- 0	114
Fonden för statens aktier	386	377	220	220	130
Fonden för beredskapslagring	- 11	201	- 44	-	127
Fonden för förlag till statsverket	- 0	59	2	2	50
Fonden för kreditgivning till utlandet	- 12	- 9	- 6	- 6	- 3
Statens vägverks förråds- fond	2	- 8	-	- 5	- 5
Sjöfartsverkets fond	30	158 ¹	- 0	-	36
Statens datamaskinfond	- 8	45	-	11	45
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	- 51	- 1	- 1	- 1	- 1
Diverse fonder	4	5	3	-	3
Nettoutgift	4 970	5 355	1 900	1 692	1 693

¹Inkl. invärdering av 76 mkr. per 30.6.1975

1* Riksdagen 1975/76. 2 saml. Nr 8

För att nå överensstämmelse mellan riksgäldskontorets kassamässiga redovisning och riksrevisionsverkets bokföringsmässiga redovisning (budgetredovisningen) vidtas årligen vissa omföringar i riksgäldskontorets bokföring. Skillnaden mellan kassamässiga och bokföringsmässiga belopp motsvarar vad som i riksgäldskontorets bokslut per 30.6 balanserats som skuld eller fordran till diverse fonder för oreglerade anslagsmedel. Tabblån tar inte hänsyn till vissa omföringar mellan fonderna och ej heller till nedskrivningar som företagits med anlitande av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran hos vissa myndigheter m. fl. för av dem i riksgäldskontoret utnyttjade rörliga krediter ökade under år 1975 med 402 mkr. och uppgick den 31 december 1975 till 896 mkr. För andra halvåret 1975 redovisas en ökning med 218 mkr.

För beredande av ytterligare rörelsemedel åt *statens vattenfallsverk* ökades enligt riksdagens beslut verkets ram för rörlig kredit till 420 mkr. fr. o. m. budgetåret 1975/76. I december 1975 skedde ännu en ökning till 450 mkr.

Fr. o. m. 22 augusti 1975 sänktes räntan för samtliga krediter från 10 % till 9 % per år av disponerat belopp.

Myndighet m. fl.	Av riks- dagen beviljad högsta kredit den 31.12 1975 mkr.	Utestående belopp			Förändring			
		31.12 1974 mkr.	30.6 1975 mkr.	31.12 1975 mkr.	År 1974 mkr.	År 1975 mkr.	Andra halv- året 1974 mkr.	Andra halv- året 1975 mkr.
Televerket	625,0	-	-	-	-	-	-	-
Statens järnvägar	250,0	-	-	-	-	-	-	-
Statens vattenfalls- verk	450,0	280	340	420	+ 40	+ 140	+ 30	+ 80
Domänverket	175,0	3	-	-	- 54	-	3	-
Postverket	120,0	-	-	-	-	-	-	-
Luftfartsverket	20,0	14	20	-	+ 14	- 14	- 6	- 20
Förenade fabriks- verken	170,0 ¹	-	-	-	-	-	-	-
Statens jordbruks- nämnd:								
Prisreglering av sockernäringen	-	-	-	-	- 40	-	- 15	-
Prisreglering på jordbruksområdet	120,0	80	100	100	+ 80	+ 20	-	-
Svenska reproduktions AB	0,7	1	1	-	+ 1	- 1	-	- 1
Karlskronavarvet AB	8,0	-	-	-	-	-	-	-
Svenska Tobaks AB	10,0	-	-	-	-	-	-	-
AB Vin- och sprit- centralen	10,0	-	-	-	-	-	-	-
Svensk spannmåls- handel	35,0	-	-	-	-	-	-	-
Svensk kötthandel	50,0	0	0	0	- 1	-	-	-
Allmänna bevaknings AB	3,0	-	-	-	-	-	-	-
Norrbottens järnverk AB	125,0	35	65	-	+ 35	- 35	+ 17	- 65
Eriksbergs Mek Verk- stads AB	200,0	-	-	150	-	+ 150	-	+ 150
Statliga myndigheter med uppdrags- verksamhet	100,0 ²	32	47	45	+ 12	+ 14	+ 11	- 1
Stiftsnämnderna	15,0 ³	-	-	-	-	-	-	-
Regeringen (JoU 3/70, FöU 8/74 och 11/74)	1 000,0	50	105	180	+ 50	+ 130	+ 50	+ 75
	50,0	-	-	-	-	-	-	-
	600,0 ⁴	-	-	-	-	-	-	-
Summa 4	1 36,7	494	678	896	+ 136	+ 402	+ 89	+ 218

¹Regeringen har t. v. ställt 120 mkr. till förfogande.

²Regeringen har t. v. ställt 88,6 mkr. till myndigheternas förfogande.

³Regeringen har t. v. ställt 6,5 mkr. till förfogande.

⁴Till clearing av oljeprodukter. Regeringen har t. v. ställt 200,0 mkr. till förfogande.

Riksgäldskontorets upplåning

Av efterföljande tablå framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning.

	Utestående belopp			Förändring			
	31.12 1974 mkr.	30.6 1975 mkr.	31.12 1975 mkr.	År 1974 mkr.	År 1975 mkr.	Andra halvåret 1974 mkr.	Andra halvåret 1975 mkr.
Räntelöpande obligationslån	36 735	36 980	44 542	+ 4 595	+ 7 807	+ 1 930	+ 7 563
Premieobliga- tionslån	6 600	7 740	8 175	+ 1 450	+ 1 575	+ 600	+ 435
Statsskuldförbin- delser	2 209	2 264	2 132	+ 11	- 77	+ 100	- 132
Sparobligationslån	2 855	3 235	3 485	+ 469	+ 630	+ 160	+ 249
Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk	68	109	156	+ 54	+ 88	+ 32	+ 46
Av staten över- tagna lån	5	5	5	- 0	- 0	- 0	- 0
Prisutjämningsav- gifter vid export av trävaror m. m.	1	1	1	- 0	-	-	-
Lån hos statsinsti- tutioner och fonder m. m.	942	1 086	1 183	+ 173	+ 240	+ 14	+ 97
Kortfristig upp- låning hos banker m. fl.	127	1	-	- 1 406	- 127	+ 127	- 1
Skattekammar- växlar	12 471	12 259	13 789	+ 5 381	+ 1 317	+ 6 376	+ 1 530
Summa	62 014	63 680	73 467	+ 10 727	+ 11 453	+ 9 338	+ 9 787

I det följande redogöres närmare för de inträffade förändringarna.

Räntelöpande obligationslån

Statens skuld för räntelöpande obligationer uppgick den 31 december 1974 till

Mkr.
36 735

Under första halvåret 1975

ökade skulden genom försäljning på följande obligationslån:

1975 års 8 % lån av 10/1 (10 år)	nr 122	+ 695	
1975 års 8 % lån av 10/3 (10 år)	nr 123	+ 900	
1975 års 9 % lån av 10/6 (10 år)	nr 124	+ 1 237	+ 2 833

minskade skulden genom inlösen av

1960 års 5 1/2 % lån av 12/4 (15 år)	nr 64	- 1 074	
1973 års 6 1/4 % lån av 20/5 (2 år)	nr 110	- 1 514	- 2 588

Under andra halvåret 1975

ökade skulden genom försäljning på följande obligationstlån:

1975 års 9 % lån av 10/6 (10 år)	nr 124	+ 663	
1975 års 9 % lån av 10/9 (10 år)	nr 125	+ 2 700	
1975 års 8 % lån av 19/11 (4 år 4 mån)	nr 126	+ 319	
1975 års 8 5/8 % lån av 20/11 (6 år 10 mån)	nr 127	+ 2 300	
1976 års 9 % lån av 10/1 (10 år)	nr 128	+ 1 881	+ 7 863

minskade skulden genom inlösen av

1959 års 5 % lån av 5/10 (16 år)	nr 62	- 300	
----------------------------------	-------	-------	--

Skulden utgjorde den 31 december 1975 44 542

Redogörelse för de under första halvåret 1975 emitterade lånen har lämnats i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1974/75. I det följande redogöres för de under andra halvåret emitterade ränteobligationslånen.

1975 års 9 % lån av den 10.6 (nr 124)

En redogörelse för detta lån har lämnats i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1974/75 (sid. 16). Vid slutet av juni 1975 hade på lånet likviderats 1 237 200 000 kr. Under andra halvåret 1975 inflöt likvid för den återstående delen av lånet med 662 800 000 kr. Den totalt influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv ränte- fot %
1 900 000 000	1 462 367	1 898 537 633	99,923	9,012

1975 års 9 % lån av den 10.9 (nr 125)

Den 28 augusti 1975 beslöt fullmäktige att emittera ett långfristigt obligationslån daterat 10 september 1975 och löpande med 9 % ränta. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 september 1985. Lånet utbjöds till teckning under tiden 1-5 september 1975 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett, dock senast den 31 oktober 1975.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 2 274 978 000 kr. Riksbanken övertog 425 022 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 2 700 000 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	444.9	16.5
Kommuner, landsting och andra offentliga samfälligheter	1.1	0.0
Affärsbanker	716.8	26.6
Sparbanker	205.7	7.6
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	1 223.7	45.3
Övriga kreditinrättningar	0.0	0.0
Aktiebolag, ekonomiska föreningar o. d.	63.1	2.3
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner	16.6	0.6
Understödsföreningar, sjuk- och arbetslöshets-kassor etc.	1.2	0.0
Enskilda personer (1 483 st.)	26.9	1.0
Summa	2 700.0	100.0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv ränte- fot %
2 700 000 000	2 187 200	2 697 812 800	99,919	9.013

Emissionskostnaderna uppgick till 51 846 kr., varav 34 143 kr. utgjorde kostnader för tryckning av obligationer (exkl. papperskostnad) och 17 703 kr. reklamkostnader.

1975 års 8 % lån av den 19.11 (nr 126) och 1975 års 8 5/8 % lån av den 20.11 (nr 127)

Den 6 november 1975 beslöt fullmäktige att emittera två statsobligationslån nämligen dels ett 4 1/3-årigt lån löpande med 8 % ränta, dels ett lån på 6 år 10 mån. löpande med 8 5/8 % ränta.

Det kortare lånet (lån nr 126), som är daterat den 19 november 1975, förfaller till återbetalning den 19 mars 1980. Obligationsinnehavaren har rätt att med bibehållen förräntning uppskjuta inlösen, dock längst till den 20 maj 1980. Det längre lånet (lån nr 127) är daterat den 20 november 1975 och förfaller till återbetalning den 20 september 1982. Obligationsinnehavaren har rätt att med bibehållen förräntning uppskjuta inlösen, dock längts till den 19 november 1982.

Lånen utbjöds till teckning under tiden 7–11 november 1975 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Några lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskurserna var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdagen var den 12 december 1975 för lån nr 126 och den 12 januari 1976 för lån nr 127.

Vid emissionerna medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionär mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp som förmedlades för kunds räkning.

På lån nr 126 hade vid teckningstidens utgång tecknats 318 950 000 kr., vilket belopp inbetalades i december 1975. Riksbanken övertog i januari 1976 181 050 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 500 000 000 kr.

På lån nr 127 hade vid teckningstidens utgång tecknats 1 412 552 000 kr. Riksbanken övertog 887 448 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 2 300 000 000 kr. Den 31 december 1975 hade inbetalats allt utom 20 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Lån nr 126		Lån nr 127	
	Mkr.	%	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	181,1	36,2	887,5	38,6
Kommuner, landsting och andra offentliga samfälligheter	—	—	0,0	0,0
Affärsbanker	290,0	58,0	1 195,0	52,0
Sparbanker	27,0	5,4	19,1	0,8
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	1,7	0,3	185,0	8,0
Aktiebolag, ekonomiska föreningar o. d.	—	—	10,5	0,5
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner	—	—	0,3	0,0
Understödsföreningar, sjuk- och arbetslöshetskassor etc.	0,0	0,0	0,0	0,0
Enskilda personer (18 resp. 117 st.)	0,2	0,0	2,5	0,1
	500,0	100,0	2 300,0	100,0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

	Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv räntefot %
Lån nr 126	500 000 000	28 930	499 971 070	99,994	8,002
Lån nr 127	2 300 000 000	217 321	2 299 782 679	99,991	8,627

1976 års 9 % lån av den 10/1 (nr 128)

Den 11 december 1975 beslöt fullmäktige att emittera ett långfristigt obligationslån daterat den 10 januari 1976 och löpande med 9 % ränta. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 januari 1986. Lånet utbjöds till teckning under tiden 15–17 december 1975 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljnings-

kursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett, dock senast den 16 februari 1976.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 1 665 984 000 kr. Riksbanken övertog 434 016 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 2 100 000 000 kr. Per den 31 december 1975 hade inbetalats 1 880 976 000 kr. på lånet.

Premieobligationslån

		Mkr.
Statens skuld för premieobligationer uppgick den 31 december 1974 till		6 600
Under första halvåret 1975		
ökade skulden genom försäljning av		
1975 års första premielån	+ 750	
1975 års andra premielån	+ 540	+ 1 290
minskade skulden genom inlösen av		
1955 års premielån		- 150
Under andra halvåret 1975		
ökade skulden genom försäljning av		
1975 års andra premielån	+ 10	
1975 års tredje premielån	+ 550	+ 560
minskade skulden genom inlösen av		
B-lånet av år 1964		- 125
Skulden utgjorde den 31 december 1975		8 175

För 1975 års första och andra lån har redogjorts i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1974/75. I det följande redogöres för 1975 års tredje premielån.

1975 års tredje premielån

Byte av B-lånet av år 1964

Den 10 november 1975 förföll B-lånet av år 1964 till återbetalning. Lånebeloppet var 125 mkr. omfattande 1 250 000 obligationer á 100 kr. Inför förfallodagen beslöt fullmäktige den 28 augusti 1975 att ett nytt lån – 1975 års tredje premieobligationslån – skulle emitteras i första hand för byte av B-lånet.

Som framgår av årsboken 1974/75 sid. 22 hade försäljningen av det i maj 1975 utgivna 1975 års andra premielån gått något trögare än väntat. Huvudparten av lånet placerades visserligen snabbt men efterfrågan stannade upp och marknaden var därmed t. v. mättad. Det belopp som blev oplacerat under den egentliga försäljningsperioden var dock ganska obetydligt, 15–20 mkr. Den relativa tröghet, som förekom vid denna emission samt den markerade nedgång av börskurserna på premieobligationer i allmänhet som följde

i spåren, påverkade givetvis planeringen inför utgivandet av 1975 års tredje lån. Lånebeloppet avvägdes med viss försiktighet och förräntningstalet justerades upp något.

Villkoren för det nya lånet fastställdes till följande:

Lånebelopp	550 000 000 kr.
Valör	200 kr. Lånet är fördelat på 2 750 serier, numrerade 1–2750 med 1 000 obligationer i varje serie, numrerade 2001–3000.
Vinster	Vinstutlottningar (dragningar) äger rum i april och oktober varje år under lånets löptid. Vid varje dragning utlottas 88 018 vinster till ett sammanlagt belopp av 18 562 500 kr., motsvarande en årlig förräntning av 6,75 %. På varje serie utlottas i varje dragning 20 vinster à 50 kr. och 10 vinster à 125 kr. eller – efter skatt – sammanlagt 2 000 kr., vilket motsvarar 2 % årlig avkastning på seriekapitalet. Högsta vinsten är 500 000 kr. och den lägsta 50 kr. Vid första dragningen (extra dragning) den 2 december 1975 utlottades 41 290 vinster på sammanlagt 10 000 000 kr.
Utbetalning av vinster	Fr. o. m. den dag den officiella dragningslistan utkommit.
Återbetalning	Med 200 kr. per obligation under år 1985 vid tidpunkt, som riksgäldskontoret fastställer genom minst tre månader i förväg verkställd uppsägning.
Skatt	20 % av vinstbeloppet på högre vinst än 50 kr.

Innehavarna av obligationer av B-lånet erbjöds att under tiden 3–19 september 1975 byta sina obligationer mot de nya obligationerna, varvid – enligt grundregeln – en ny obligation (valör 200 kr.) lämnades i utbyte mot två obligationer av B-lånet (valör 100 kr.). Dessutom kunde en ny obligation erhållas mot en B-obligation + 100 kr. kontant. Genom denna rätt till s. k. fyllnadsköp kunde alltså erhållas lika många 75-or som B-obligationer. I likhet med förhållandet vid tidigare konverteringar fick längre sviter av B-lånet bytas mot motsvarande belopp i sviter av 1975 års tredje lån, dock högst 500 st. obligationer i obruten nummerföljd. "Fyllnadsköpta" obligationer lämnades i sviter om högst 100 st. Byte kunde ske – förutom i riksgäldskontoret – bl. a. på postanstalter, i affärs- och sparbanker, föréningsbanker och riksbankens kontor. I provision fick de medverkande bankerna m. fl. 1 krona för varje vid bytet och därmed sammanhängande fyllnadsköp redovisad obligation av det nya lånet.

Av B-lånet på 125 mkr. byttes 103,8 mkr. till 1975 års tredje premielån. Fyllnadsköpen uppgick till 88,6 mkr.

Försäljning av 1975 års tredje premieobligationslån

Efter bytet av B-lånet återstod 358 mkr. av 1975 års tredje premielån. Huvuddelen härav, 311 mkr., avdelades för kontantförsäljning. Liksom varit fallet vid tidigare premielånsemissioner beviljade riksgäldskontoret tillstånd

även till avbetalningsförsäljning. Riksgäldskontorets auktoriserade återförsäljare – Bonniers obligationsavdelning AB och Firma Ählén & Holm – övertog härför tillsammans 47 mkr. av lånet.

Kontantförsäljningen började den 15 oktober 1975 och försäljningspriset var 203 kr. per obligation. Obligationerna såldes förutom i riksgäldskontoret bl. a. på postanstalter, i affärs- och sparbanker, föreningsbanker och riksbankens kontor. I provision erhöll de medverkande 1 kr. per obligation.

Riktpunkten vid försäljningen var att större obrutna nummersviter än 100 obligationer i följd inte skulle tillhandahållas, dock med undantag för s. k. obligationskonsortier, som under vissa förutsättningar fick köpa längre nummersviter.

För att åstadkomma största möjliga spridning av obligationerna bland allmänheten rekommenderades bankerna att iakttaga viss ransonering vid försäljningen.

I riksgäldskontoret såldes under försäljningens inledande skede högst 25 obligationer till varje köpare vilket antal sänktes till 10 den första dagen och sedan till högst 5 obligationer per köpare. I riksgäldskontoret avslutades försäljningen i kassorna den 21 oktober. På övriga försäljningsställen – posten, banker m. fl. – pågick försäljningen formellt t. o. m. den 24 oktober, men obligationerna var på de flesta håll slutsålda långt tidigare.

Intresset för konsortiebildning för samägande av längre sviter var stort och totalt tilldelades 321 konsortier obligationssviter till ett nom. belopp av ca 51 mkr.

Resultatet av bytet av B-lånet och efterföljande försäljning av återstående obligationer av 1975 års tredje premielån fördelar sig på de medverkande bankerna m. fl. enligt följande:

	Konverte- ring, mkr.	Fyllnads- köp, mkr.	Försälj- ning, mkr.	Summa mkr.
Riksgäldskontoret.....	3,1	2,2	25,8	31,1
Riksbanken	1,0	0,7	35,9	37,7
Postverket	4,2	3,4	17,5	25,1
Affärsbanker (exkl. Sparbanker- nas Bank AB och Förenings- bankernas Bank).....	61,3	52,9	138,6	252,8
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB.....	21,4	19,5	55,7	96,6
Föreningsbankerna och För- eningsbankernas Bank	3,8	3,1	13,7	20,6
Bankirer m. fl.	6,6	5,9	16,8	29,2
Bonniers obligationsavd. AB och Firma Ählén & Holm	2,5	0,8	53,6 ¹	56,9
Summa	103,8	88,6	357,6	550,0

¹Härav för försäljning mot avbetalning 47,0 mkr.

Lånevalutan för 1975 års tredje premielån redovisas på följande sätt:

	Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Överkurs kr.	Influtet belopp, kr.	Medeleemis- sionskurs, $\frac{1}{2}$	Nominell räntefot, $\frac{1}{2}$	Effektiv räntefot, $\frac{1}{2}$
Utbyte	103 802 100						
Fyllnadsköp...	88 587 300	935 453	—	191 453 947			
Försäljning...	357 610 600	1 659 140	5 364 419	361 315 879			
	550 000 000	2 594 593	5 364 419	552 769 826	100,504	6,750	6,766

Vid angivandet av den nominella räntefoten har hänsyn inte tagits till vinsterna på 10,0 mkr. i första dragningen (extra dragning), vilket däremot skett vid beräkning av den effektiva räntefoten.

Statsskuldförbindelser

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser minskade under år 1975 med 77 mkr. till 2 132 mkr. den 31 december 1975. Under andra halvåret 1975 minskade skulden med 132 mkr.

Förändringen under år 1975 har uppstått genom inlösen av förfallande förbindelser och försäljning av nya förbindelser enligt följande sammanställning:

Utgivn. dag	Räntefot %	Förfallodag	Belopp, mkr.
28.2 1975	8,00	20.5 1981	+ 75
28.12 1970	7,40	20.5 1975	— 20
1.10 1965	6,25	1.10 1975	— 4
8-26.3 1945	3,00	1.10 1975	— 28
11.1 1973	7,00	18.11 1975	— 50
4.1 1973	7,15	15.12 1975	— 50
			— 77

Sparobligationer

Utvecklingen av riksgäldskontorets skuld för sparobligationer under år 1975 framgår av följande sammanställning:

	Utestående belopp			Förändring			
	31.12 1974 mkr.	30.6 1975 mkr.	31.12 1975 mkr.	År 1974 mkr.	År 1975 mkr.	Andra halv- året 1974 mkr.	Andra halv- året 1975 mkr.
Spar 60	98	94	95	- 6	- 3	- 14	+ 1
Spar 61	50	48	48	+ 2	- 2	+ 1	+ 0
Spar 66	469	464	469	- 1	- 0	+ 2	+ 6
Spar 67	218	213	214	- 54	- 3	- 2	+ 2
Spar 68	377	299	298	+ 37	- 79	+ 29	- 1
Spar 69	388	391	398	+ 15	+ 10	+ 7	+ 7
Spar 72	596	598	609	+ 12	+ 13	+ 6	+ 11
Spar 73	559	550	556	+ 365	- 3	+ 31	+ 7
Spar 74	100	579	616	+ 100	+ 516	+ 100	+ 38
Spar 75	-	-	180	-	+ 180	-	+ 180
Totalt	2 855	3 235	3 485	+ 469	+ 630	+ 160	+ 249

Sparobligationer av år 1966 (Spar 66)

Sparobligationerna av år 1966 (Spar 66) skulle enligt de ursprungliga lånevillkoren inlösas den 1 mars 1972 med ett belopp utgörande 150 % av inköpspriset, vilket motsvarade en genomsnittlig årlig förräntning av 8 %. Löptiden förlängdes emellertid på förfallodagen med fyra år och den nya förfallotiden blev sålunda den 1 mars 1976. Under förlängningstiden ökar obligationernas inlösenvärde med ett belopp motsvarande en genomsnittlig förräntning av 7 1/2 %.

Den 16 oktober 1975 beslöts i anslutning till förberedelserna för emissionen av Spar 75 att löptiden för Spar 66 skulle förlängas med ytterligare fyra år och nio månader till den 1 december 1980. Under förlängningstiden ökar obligationernas inlösenvärde med belopp som motsvarar ränta efter 7 % per år. På inlösningsdagen tillkommer ett extra tillägg (bonus), så att genomsnittsräntan för förlängningstiden blir 10 % per år. Denna bonus, som uppgår till 40 % av obligationernas nominella värde (inköpsvärdet), är befriad från inkomstskatt.

I samband med erbjudandet om förlängning – som offentliggjordes samtidigt med Spar 75 – utsändes till bankerna en folder innehållande villkoren för förlängningen samt tabeller med inlösenvärden under den nya löptiden. Offentliggörandet skedde även genom annonsering i dagspressen.

Sparobligationer av år 1975 (Spar 75)

Den 6 november 1975 beslöt fullmäktige emittera ett nytt sparobligationslån, benämnt Spar 75 och konstruerat på i huvudsak samma sätt som tidigare sparobligationslån. Obligationerna är daterade den 1 december 1975

och utställda och registrerade på viss person. De är uppsägbara från riksgäldskontorets sida, men kan på ägarens önskan inlösas när som helst före förfallodagen till nominella värdet med tillägg av upplupen ränta och i vissa fall bonus.

Spar 75 förfaller till betalning den 1 mars 1983 (alltså efter 7 år och 3 mån). Obligationernas värde ökar månadsvis under löptiden och värdestegringen motsvarar 6 1/2 % ränta per år. Den 1 december 1979 tillkommer dessutom en skattefri bonus om 7,4 % av inköpsvärdet. Obligationernas värde är då 136 % av det nominella värdet, och värdestegringen motsvarar för den gångna fyraårsperioden en genomsnittlig årsränta av 8 %. Den 1 mars 1983 läggs till ytterligare en skattefri bonus om 33,9 % av inköpsvärdet. Obligationernas nominella värde är då fördubblat, och värdestegringen motsvarar en årsränta av i genomsnitt 10 % för hela löptiden.

Sparobligationerna, som är utställda i valörer på 1 000, 5 000 och 10 000 kr., får ägas endast av fysiska personer och innehavet är maximerat till 20 000 kr. per person. Obligationerna får ej överlåtas. Äganderätten kan dock utan hinder av maximibestämmelsen övergå på annan genom arv, bodelning, testamente eller exekutivt förvärv.

Sparobligation, som utfärdats för omyndig, kan avgiftsfritt inskrivas i statsskuldboken. I övrigt mottages sparobligationer icke till inskrivning.

Spar 75-obligationerna såldes genom teckning under tiden 13 november–12 december 1975. Riksgäldskontoret godkände dock även senare teckningar från personer som av olika skäl inte hunnit teckna under den ordinarie teckningstiden.

Likvid för tecknade obligationer skall erläggas senast den 31 januari 1976.

För varje obligationsbelopp av 1 000 kr., som inbetalades under tiden 13–22 november 1975, erhöll köparen 4 kr. i förskottsränta. Vid betalning under tiden 24 november–13 december 1975 erlades det nominella beloppet utan vare sig tillägg eller avdrag för ränta. Vid betalning under tiden 15–31 december 1975 erlade köparen upplupen ränta med 5 kr. för varje tecknat belopp av 1 000 kr. och vid likvid under januari 1976 med 12 kr. för samma tecknat belopp.

Försäljningen av Spar 75 ägde rum förutom i riksgäldskontoret hos riksbanken, postanstalter, affärsbanker, sparbanker och föreningsbanker. Influten likvid för obligationer betalda under tiden 13–22 november skulle levereras till riksgäldskontoret senast den 12 december 1975, för obligationer betalda under tiden 24 november–12 december 1975 senast den 2 januari 1976 och för obligationer betalda under tiden 15–31 december 1975 senast den 14 januari 1976. För obligationer betalda under tiden 1–31 januari 1976 är senaste likviddag den 13 februari 1976.

Ersättning till de medverkande bankerna m. fl. utgick dels i form av provision med 0,2 % på beloppet av försålda och betalda sparobligationer (inköpspris), dels med 7 kr. 25 öre för varje redovisad teckningsanmälan. Riksgäldskontoret ombesörjer utfärdandet av alla obligationer. Inlösenpro-

vision utgår till samtliga medverkande banker m. fl. med 6 kr. 25 öre för varje inlöst obligation.

Sammanlagt tecknades preliminärt 930 mkr. på Spar 75 fördelat på de olika teckningsställena på följande sätt:

	Antal tecknare st.	Mkr.
Postverket.....	31 446	165,1
Affärsbankerna (exkl. Sparbankernas Bank AB och Föreningsbankernas Bank)	50 642	356,1
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB	60 000	340,0
Föreningsbankerna och Föreningsbankernas Bank .	6 484	40,6
Riksgäldskontoret m. fl.....	3 928	28,2
	152 500	930,0

Medelbeloppet per teckning utgör 6 098 kr.

En jämförelse med tidigare sparobligationslån ges i följande sammanställning:

	Antal tecknare st.	Mkr.	Medelbelopp per teckning, kr.
Spar 60	55 659	152,0	2 731
Spar 61	30 526	69,5	2 278
Spar 66	103 823	424,2	4 086
Spar 67	64 178	227,6	3 546
Spar 68	97 584	339,3	3 477
Spar 69	77 842	306,8	3 942
Spar 72	109 846	556,7	5 068
Spar 73	102 568	531,5	5 182
Spar 74	107 526	582,4	5 417
Spar 75 (prel.)	152 500	930,0	6 098

Emissionen stöddes av en kraftig reklamkampanj, bl. a. genom annonsering i tidningspressen, genom affischering samt genom spridande av en broschyr, som presenterade lånet och gav information om lånevillkoren. Dessutom medföljde ett informationsblad alla slutskattsedlar för inkomståret 1974.

Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk

I riksgäldskontorets årsbok för 1972/73 har lämnats en redogörelse för statens upplåning i utlandet för statens vattenfallsverks räkning avseende finansiering av viss reaktorutrustning till Ringhals kraftstation. Under år 1975 har för betalning av leveranser till de tredje och fjärde kärnkraftsgregaten upplåning skett med US. \$ 9 899 560 och Belg. fr. 406 190 000 mot-

svarande 87 500 321 kr. Den för bokföringen nödvändiga omvandlingen från utländsk till svensk valuta sker till vid varje upplåningstillfälle rådande växelkurs. Under år 1975 skedde upplåningen till kurser av i genomsnitt för US \$ 4,17 kr. och för Belg. fr. 11,37 kr. Den totala utelöpande skulden den 31 december 1975 upptas i bokföringen till ett belopp av 155,7 mkr. En värdering enligt vid denna tidpunkt aktuella växelkurser ger ett belopp av 155,5 mkr.

	År 1975			Utelöpande skuld den 31.12.1975		
	US \$/Belg. fr.	Kr.		US \$/Belg. fr.	Kr.	
Export-Import Bank of US, USA (US \$)	4 949 780	20 655 746:50		8 970 832:50	38 804 546:50	
Manufacturers Hanover Trust Co. USA (US \$)	4 949 780	20 655 746:50		8 970 832:50	38 804 546:50	
Société Générale de Banque, Belgien, (Belg. fr.)	406 190 000	46 188 828:--		684 130 000:--	78 082 446:--	
Summa	--	87 500 321:--		--	155 691 539:--	

Av staten övertagna lån

Statens skuld på grund av övertagna lån minskade under år 1975 genom amortering på olika lån med 0,3 mkr. Den 31 december 1975 var skulden 4,5 mkr.

Prisutjämnings- och konjunkturutjämningsavgifter vid export av vissa trävaror

Riksgäldskontorets skuld för inbetalda prisutjämningsavgifter och konjunkturutjämningsavgifter förblev oförändrad under år 1975 och uppgick den 31 december 1975 till 1,3 mkr.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

	Mkr.	
Skulden mot lån hos statsinstitutioner och fonder utgjorde den 31 december 1974		942
Under första halvåret 1975 skedde följande förändringar		
Statens pensionsanstalts pensionsfond	- 30	
Allmänna sjukförsäkringsfonden	+ 22	
Sparbankernas säkerhetskassa	- 1	
Exportkreditfonden	+ 39	
Oljelagringsfonden	+ 113	
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	+ 1	+ 143
Under andra halvåret 1975 skedde följande förändringar		
Exportkreditfonden	+ 11	
Oljelagringsfonden	+ 81	
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	+ 5	+ 97
Skuld den 31 december 1975		1 183

Kortfristig upplåning hos banker m. fl.

Riksgäldskontoret upptog under år 1975 dagslån hos affärsbankerna m. fl. på sätt framgår av följande sammanställning:

Månad	År 1975 Under månaden tillämpad ränta	Netto- föränd- ring un- der må- naden	Högsta saldo under måna- den	Lägsta saldo under måna- den	Låne- belopp vid slu- tet av måna- den	År 1974 Under månaden tillämpad ränta	Låne- belopp vid slu- tet av måna- naden
	%	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	%	mkr.
Januari	7 1/4	+ 108	5 290	—	235	1, 1 1/2	2 666
Februari	7 1/4	— 222	856	—	13	1	25
Mars	7 1/4	+ 246	5 908	—	259	1	—
April	7 1/4	— 61	1 621	—	198	1, 6 1/4	—
Maj	7 1/4	— 198	5 301	—	—	6 1/4	—
Juni	7 1/4	+ 1	20	—	1	6 1/4	—
1:a hå 1975		— 126					
Juli	7 1/4	+ 1	6 250	2	2	6 1/4	—
Augusti	7 1/4, 6 3/4, 5 1/2	+ 4	758	—	6	6 1/4, 7 1/4	200
September	5 1/2	— 5	4 399	—	1	7 1/4	—
Oktober	5 1/2, 5 1/4	— 1	554	—	—	7 1/4	—
November	5 1/4, 5, 4, 3 1/2	—	7 441	—	—	7 1/4	—
December	5, 4	—	2 071	—	—	7 1/4	127
2:a hå 1975		— 1					
År 1975		— 127					

Riksgäldskontoret hade inga lån mot dagslån hos banker m. fl. den 31 december 1975. Den 31 december 1974 var upplåningen 127 mkr.

Skattkammarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkammarväxlar ökade med 1 317 mkr. under år 1975 till 13 789 mkr. den 31 december 1975. Växlar sålda till riksbanken minskade med 1 775 mkr. medan försäljningen till marknaden resulterade i en ökning med 3 092 mkr.

Följande sammanställning utvisar skattkammarväxelrörelsen för varje månad år 1975 (mkr.):

Månad	Mark- naden Emitte- rade	Inlösta	Netto	Riks- banken	Total netto- föränd- ring	Ute- löpande 1975	Ute- löpande 1974
Januari	449	133	+ 316	+ 705	+ 1 021	13 492	5 910
Februari	148	83	+ 65	- 2 440	- 2 375	11 117	5 560
Mars	396	188	+ 208	+ 1 680	+ 1 888	13 005	6 968
April	793	328	+ 465	+ 255	+ 720	13 725	7 359
Maj	31	263	- 232	- 265	- 497	13 228	5 148
Juni	309	223	+ 86	- 1 055	- 969	12 259	6 095
1:a hä 1975	2 126	1 218	+ 908	- 1 120	- 212		
Juli	1 691	144	+ 1 547	+ 1 395	+ 2 942	15 201	8 290
Augusti	223	410	- 187	- 1 425	- 1 612	13 589	7 437
September	7	110	- 103	- 690	- 793	12 796	9 008
Oktober	567	978	- 411	+ 1 005	+ 594	13 390	8 813
November	1 300	108	+ 1 192	- 915	+ 277	13 667	11 530
December	200	54	+ 146	- 25	+ 121	13 789	12 471
2:a hä 1975	3 989	1 805	+ 2 185	- 655	+ 1 530		
År 1975	6 115	3 022	+ 3 092	- 1 775	+ 1 317		

De växlar som riksgäldskontoret utbjudit till försäljning under andra halvåret 1975 har förfallit månadsvis (den 15 och sista resp. månad). De närmare detaljerna om skattkammarväxelförsäljningen i avseende på förfallotider och diskontosatser framgår av bilaga 3.

Som framgår av ovanstående sammanställning uppgick nettoförsäljningen av skattkammarväxlar under andra halvåret 1975 till 1 530 mkr. Gentemot riksbanken inlöstes netto 655 mkr. Till affärsbankerna såldes netto 2 440 mkr., medan i övrigt inlöstes netto 255 mkr.

Fördelningen på olika förfallotider av den 31 december 1974 och 1975 utelöpande växlar ävensom de diskontosatser, som tillämpats vid riksgäldskontorets försäljning av dessa växlar, framgår av följande sammanställning:

Den 31 december 1974			Den 31 december 1975		
Förfallotid	Diskonto %	Mkr.	Förfallotid	Diskonto %	Mkr.
December 1974	8-8,75	46	December 1975	6,25-8,25	353
Januari 1975	7-8,75	¹ 11 914	Januari 1976	5,75-8,25	¹ 11 342
Februari 1975	8,75	92	Februari	4,75-7,50	25
Mars	8,75	387	Mars	4,75-6,75	308
April	8,75	32	April	6,75	5
			Maj	5,75-6,50	1 554
			Juni	5,25	200
		12 471			13 789

¹Varav riksbanken 11 825 mkr.

²Varav riksbanken 10 050 mkr.

Kortfristig utlåning till banker m. fl.

Riksgäldskontoret har enligt beslut av 1964 års riksdag rätt att placera sina överskottskassor som dagslån eller i form av krediter på högst två månader på den svenska kreditmarknaden. Någon sådan utlåning har ej förekommit under år 1975.

Svenska statens ansvarsförbindelser m. m.

I riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1974/75 har redovisats förändringarna i statens ansvarsförbindelser under budgetåret 1974/75. Följande förändringar har inträffat under andra halvåret 1975.

En överenskommelse om den fjärde påfyllnaden av *Internationella utvecklingsfondens (IDA)* resurser skall Sverige lämna bidrag till IDA budgetåret 1975/76 med ett belopp av 252 102 000 kr. I enlighet härmed utfärdade riksgäldskontoret den 30 oktober 1975 ett skuldbevis på detta belopp.

Under andra halvåret 1975 har riksbanken, med anlitande av medel på driftbudgeten, utbetalat 118 241 445 kr. till fonden. Nedskrivning av tidigare utfärdad förbindelse har gjorts med motsvarande belopp, varför riksgäldskontorets garantiåtagande f. n. uppgår till totalt kr. 661 243 166:– enligt följande sammanställning:

Utfärdade förbindelser av den	Ursprungligt belopp kr.	Nedskrivet belopp kr.	Efter nedskrivning återstående belopp kr.
1967-10-26	25 866 050:00	20 561 547:00	5 304 503:00
1972-11-02	177 664 065:00	123 760 995:00	53 903 070:00
1973-11-08	187 032 282:00	–	187 032 282:00
1974-08-08	17 612 408:50	1 395 597:04	16 216 811:46
1974-10-24	252 102 000:00	105 417 500:00	146 684 500:00
1975-10-30	252 102 000:00	–	252 102 000:00
Summa	912 378 805:50	251 135 639:04	661 243 166:46

Sverige har åtagit sig att under en första treårsperiod lämna bidrag till *Afrikanska utvecklingsfonden (ADF)* med ett belopp motsvarande 25 333 300 kr. I enlighet härmed har riksgäldskontoret under år 1973 utfärdat en garantiförbindelse på 10 133 320 kr. Med anlitande av anslag på driftbudgeten har riksbanken utbetalat motsvarande belopp till fonden. Förbindelsen har samtidigt makulerats och återlämnats till riksgäldskontoret. Den 9 november 1975 utfärdade riksgäldskontoret en ny garantiförbindelse på 10 133 320 kr., vilken överlämnades till Sveriges riksbank.

Beträffande Sveriges åtagande gentemot *Asiatiska utvecklingsbanken* har riksbanken under andra halvåret 1975, med anlitande av medel på drift-

budgeten, utbetalat kr. 70 520:89 till fonden. Nedskrivning av tidigare utfärdad förbindelse har gjorts med motsvarande belopp, varför riksgäldskontorets garantiåtagande f. n. uppgår till totalt kr. 1 980 525:10.

Med stöd av beslut av 1975 års riksdag (rskr nr 202) har fullmäktige utfärdat en garantiförbindelse på högst US \$ 1 125 000 för *Petroswede AB:s* förpliktelser gentemot Post- och Kreditbanken avseende bankens garanti gentemot National Bank of Egypt avseende sistnämnda banks garanti för bolagets åtaganden enligt koncessionsavtal mellan bolaget och Egyptian General Petroleum Corporation.

Med stöd av beslut av 1975 års riksdag (rskr nr 27) har fullmäktige utfärdat en garantiförbindelse på högst 7 000 000 kr. jämte ränta för en kredit till *Åre Lift- och Kabinbane AB*.

Med stöd av beslut av 1975 års riksdag (rskr nr 41) har fullmäktige utfärdat garantiförbindelser för följande lån (lånebelopp vid garantitillfället) till *AB Pripps Bryggerier*: obligationslån av år 1967 på 38 590 000 kr., AP-återlån via Skandinaviska Enskilda Banken på 6 206 000 kr. och lokaliseringslån från arbetsmarknadsstyrelsen på 380 000 kr.

Med stöd av beslut av 1975 års riksdag (rskr nr 396) har fullmäktige utfärdat garanti på 14 000 000 kr. jämte ränta för lån till *Svensk Kärnbränsleförsörjning AB* från Allmänna pensionsfonden. Garantin till bolaget gentemot US Energy Research and Development Administration (ERDA) på US \$ 97 900 000 har återställts till riksgäldskontoret den 17 juli 1975.

1963 års riksdag bemyndigade fullmäktige i riksgäldskontoret att bl. a. ikläda staten garanti till ett sammanlagt belopp av högst 130 000 000 kr. för krediter till *Uddevallavarvet AB*. Garantiåtagandet uppgick till 99 975 000 kr. den 31 december 1975.

1974 års riksdag har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att under åren 1975–1979 ikläda staten garanti för lån till svenska varvsindustrieföretag till ett belopp av högst 4 500 000 000 kr. Med stöd härav har under år 1975 fullmäktige iklätt staten garanti i enlighet med nedanstående sammanställning:

	Av regeringen för år 1975 till- delad garantiram (exkl. räntor och adm. kostnader) kr.	lanspråktagen garantiram kr.	Antecknat belopp för garanterade räntor och adm. kostnader kr.
Eriksbergs Mek Verkstads AB	800 000 000	623 658 000	25 905 000
AB Götaverken	1 186 000 000	1 104 602 000	31 035 000
Kockums Mekaniska Verkstads AB	600 000 000	599 725 000	31 595 000
Uddevallavarvet AB	465 000 000	289 558 000	16 230 000
Falkenbergs Varv AB	15 000 000		
Götaverken-Finnboda AB	63 000 000	41 313 000	930 000
Kalmar Varv AB	25 000 000	4 500 000	248 000
AB Lödöse Varv	47 000 000	43 032 000	1 998 000
AB Oskarshamns Varv	96 000 000	61 294 000	2 371 000
	3 297 000 000	2 767 682 000	110 312 000

I sammanställningen ingår inte avräkningsbelopp för garantier avseende vissa lån till Eriksbergs Mek Verkstads AB, AB Götaverken, Götaverken-Finnboda AB, Kalmar Varv AB, samt AB Oskarshamns Varv. Framställningar härom har inkommit till fullmäktige före årsskiftet men har inte dessförinnan hunnit behandlas av fullmäktige. Härutöver har Uddevallavarvet likaledes före årsskiftet anmält, att bolaget under januari 1976 avser inkomma med framställning om garanti för visst lån.

Särskilda av riksdagen meddelade uppdrag

Lönsparandet

I årsböckerna för budgetåret 1971/72–1974/75 har utvecklingen t.o.m. juni 1975 för det fr.o.m. september 1972 inrättade nya lönsparandet redovisats. Där har också redogjorts för vinstutlottningarna 1973–1975.

Enligt föreliggande preliminära rapporter hade den 30 november 1975 antalet konton stigit till ca 660 000 med en sammanlagd behållning av 2 068 mkr. Medelbehållningen per konto var 3 140 kr.

Beträffande riksgäldskontorets befattning med *statliga partibidrag* och *riksdagsledamöternas bostadsfråga m. m.* hänvisas till redogörelser i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1974/75. Beträffande bostadsfrågan kan erinras om att riksdagen beslutat (FiU 1975:9, rskr nr 38) överföra kontorets uppdrag att anskaffa bostäder för riksdagsledamöter, m. m. på riksdagens förvaltningskontor.

Stockholm den 22 januari 1976

LARS LINDMARK

TORSTEN FREDRIKSSON

ERIK ADAMSSON

JOHANNES ANTONSSON

TAGE MAGNUSSON

GUNNAR HELEN

VALTER KRISTENSON

GEORG RINGSTRÖM

Riksgäldsdirektör

Ingmar Jansson

Bilaga 1

Sammandrag av riksgäldskontorets balansräkning (i mkr.)

	1974 31.12	1975 30.6 (prel)	1975 31.12 (prel)	Förändr år 1974	Förändr år 1975 (prel)	Förändr andra halvåret 1974	Förändr andra halvåret 1975 (prel)
<i>Tillgångar</i>							
Riksgäldsfonden							
Uppköpta obligationer	0	1	0	+	0	-	0
Kassaförstärkning åt statsverket	7 141	5 009	12 934	+	5 607	+	5 793
Förskott för inlösen av obligationer och kuponger m. m.	137	55	96	+	78	-	41
Rörliga krediter åt vissa myndigheter	494	678	896	+	136	+	402
Garantimedel för Österrikes garanterade konverteringslån 1934/59	2	2	2	-	0	-	0
Kapitalrabatt, provision m. m.	4	-	13	-	36	+	8
Fordran hos riksgäldskontorets auktoriserade återförsäljare av premieobligationer	96	111	82	+	26	-	14
Oredovisade obligationer av 1974 års tredje premielån	7	-	-	+	7	-	7
Oreglerade anslagsmedel	-	-	-	-	-	-	207
Checkräkning hos riksbanken	2	5	2	-	3	-	0
Postgirokonto	12	1	6	+	12	-	6
Diverse	0	0	0	-	1	-	0
	7 893	5 862	14 030	+	5 823	+	6 135
Kapitalinvesteringar	57 678	61 340	63 033	+	4 970	+	5 355
Summa	65 571	67 202	77 063	+	10 793	+	11 490
<i>Skulder</i>							
Riksgäldsfonden							
Statsskulden	62 014	63 680	73 467	+	10 727	+	11 453
Kassabehållning från statsverket	-	-	-	-	-	-	382
Förfallna obligationer	44	49	42	+	9	-	2
Förfallna vinster och kuponger	144	134	180	+	44	+	36
Icke disponerade medel tillhöriga statens sekundärlånefond för rederinäringen	3	-	-	-	-	3	-
Överkurs, kapitalrabatt, provision m. m.	12	-	2	+	12	-	11
Sparobligationsmedel	12	-	14	+	12	+	2
Diverse	2	1	18	-	2	+	16
	62 232	63 863	73 723	+	10 801	+	11 490
Tillgångar över skulder ¹							
Statens eget kapital	3 339	3 339	3 339	-	8	-	-
Summa	65 571	67 202	77 063	+	10 793	+	11 490

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-medel.

Bilaga 2

Det statliga lånebehovet och dess täckning under kalenderåren 1973–1975
(kassamässiga belopp i mkr.)

	1973			1974			1975		
	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1973	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1974	1:a halv- året	2:a halv- året	år 1975
<i>Statens</i>									
<i>utgiftsöverskott</i>									
Statsverket ¹	- 4 418	6 552	2 134	- 1914	7 524	5 610	- 2059	7 930	5 871
Riksgäldskontoret									
Kapitalbudgeten	2 712	1 533	4 245	3 288	1 692	4 981	3 586	1 693	5 279
Rörliga krediter	- 212	- 94	- 306	47	89	136	184	218	402
Diverse	- 10	87	77	- 38	31	- 7	- 38	- 52	- 90
	- 1 928	8 078	6 150	1 383	9 336	10 720	1 673	9 789	11 462
<i>Checkräkningsför- ändringar</i> ²		3 - 2	1	5	2	7	- 7	- 2	- 9
Lånebehov (=statsskuldför- ändring)	- 1925	8 076	6 151	1 388	9 338	10 727	1 666	9 787	11 453
<i>Statsupplåningens fördelning på lånen</i> ³ (nom. belopp)									
Statsobligationer (räntelån, premielån)									
Långfristiga	1 777	2 185	3 963	2 565	2 530	5 095	2 899	5 379	8 278
Kortfristiga	2 014	1 975	3 989	950	-	950	- 1 514	2 619	1 105
Statsskuldförbindelser, spa- robl. m. m.									
Långfristiga	63	5	68	207	26	233	83	192	274
Kortfristiga	1 051	490	1 541	194	280	474	537	69	606
Skattkammарväxlar, dags- lån	- 6 830	3 420	- 3 410	- 2 528	6 503	3 975	- 338	1 529	1 190
Summa (= statsskuldför- ändring)	- 1 925	8 076	6 151	1 388	9 338	10 727	1 666	9 787	11 453
<i>Statsupplåningens placering</i> ¹									
Marknaden									
Affärsbankerna	1 223	2 031	3 254	- 636	- 447	- 1 083	- 765	..	..
Postbanken	- 2 288	1 843	- 445	- 1 785	-	- 1 785	-	-	-
Övriga ⁴	2 405	2 512	4 917	3 059	2 150	5 209	3 101	..	..
	1 340	6 386	7 726	638	1 703	2 342	2 336	..	..
Riksbanken ⁴	- 3 265	1 690	- 1 575	750	7 635	8 385	- 670	..	..
Summa (= statsskuldför- ändring)	- 1 925	8 076	6 151	1 388	9 338	10 727	1 666	9 787	11 453

¹ Driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten enligt rörelsen på statsverkets checkräkning.² Förändring i behållningen på statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar i riksbanken, samt på riksgäldskontorets postgirokonto och kontot Kortfristig utlåning till banker m. fl.³ Förändring i resp. sektors innehav av statspapper.⁴ Uppskattade belopp.

Anm. Långfristig upplåning: ursprunglig löptid över 7 år. Kortfristig upplåning: ursprunglig löptid högst 7 år.

Av riksgäldskontoret tillämpade diskontosatser vid försäljning av skattkamarväxlar i marknaden under andra halvåret 1975 i %

Försäljnings- period	Förfallodag																				
	1975								1976												
	sept 15 30		okt 15 31		nov 15 30		dec 15 31		jan 15 31		febr 15 29		mars 15 31		april 15 30		maj 15 31		juni 15 30		juli 15
1.7-8.7	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.7-7.8	-	-	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.8-21.8-	-	-	-	-	7,00	7,00	7,00	7,00	7,50	7,50	7,50	7,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.8-28.9	-	-	-	-	-	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,75	6,75	6,75	6,75	-	-	-	-	-	-	-
29.9-14.10	-	-	-	-	-	-	-	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,75	6,75	6,75	6,75	-	-	-	-	-
15.10-29.10	-	-	-	-	-	-	-	-	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,50	6,50	6,50	6,50	-	-	-	-
30.10-4.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,75	5,75	5,75	5,75	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	-	-	-
5.11-16.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,25	5,25	5,25	5,25	5,75	5,75	5,75	5,75	5,75	-	-	-
17.11-28.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,75	4,75	4,75	4,75	4,75	5,25	5,25	5,25	5,25	-	-
29.12-31.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,75	4,75	4,75	4,75	5,25	5,25	5,25	5,25

Anm. Enligt försäljningsvillkoren äger växelnehavaren efter framställning få skattkamarväxel inlöst före förfallodagen, dock tidigast åtta dagar före densamma, varvid på ifrågavarande dagar belöpande diskonto återbetalas. Vid inlösen efter förfallodagen erhåller växelnehavaren upplupen ränta från nämnda dag t. o. m. inlösningsdagen, dock för högst åtta dagar. Såväl returdiskonto vid förtidsinlösen som upplupen ränta vid inlösen efter förfallodagen beräknas på växelbeloppet efter den diskontosats som tillämpats vid växels försäljning.

Bilaga 4

Statsskuldens fördelning på förfallotider

I följande sammanställning har statsskulden uppdelats med hänsyn till de olika lånens återstående löptid

	31.12.1973		31.12.1974		31.12.1975	
	mkr.	%	mkr.	%	mkr.	%
Lån med en återstående löptid						
av högst 1 år	9 890	19	15 952	26	17 778	24
över 1 mån. högst 5 år	15 778	31	17 981	29	16 812	23
över 5 år högst 10 år	16 028	31	19 099	31	28 770	39
över 10 år högst 20 år	5 674	11	5 535	9	6 490	9
över 20 år	837	2	145	0	—	—
Amorteringslån	2 343	5	2 396	4	2 483	3
Lån utan bestämd återbetalningstid	737	1	905	1	1 133	2
	51 287	100	62 014	100	73 467	100

